

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

УТВЪРЖДАВАМ:

КАРОЛИНА ХРИСТОВА–МАРКОВА

ДИРЕКТОР НА ПГТЛП – ПОПОВО

Заповед № 911 от 13.09.2022 г.

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование, приета от педагогическия съвет с Протокол № 16 от 13.09.2022 г., утвърдена със Заповед № 911 от 13.09.2022 г. на директора на ПГТЛП

учебна 2022/2023 г.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgt1p@pgt1p-popovo.info

www.pgt1p-popovo.info

I. УВОД:

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от ПГТЛП и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи. Училищната програма се базира на:

1. Закон за предучилищното и училищното образование.
2. Наредба за приобщаващото образование.
3. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015 – 2020).
4. Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.)
5. Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания (2008 – 2015).
6. Европейска социална харта (ревизирана).
7. Закон за защита от дискриминация.
8. Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Настоящата програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ПГТЛП, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца – сираци и полусираци, деца – бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА:

През последните години в училище има все повече ученици от различни националности, различни вероизповедания, с различни традиции и културни норми, което налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване, а така също и познания за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите и към самите себе си.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

Срещата с различни хора и с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна. В ПГТЛП се предприемат политики в областта на:

- 1) интеркултурното образование;
- 2) уменията за общуване с представители на различни култури;
- 3) възпитаване на толерантно отношение.

В ПГТЛП, гр. Попово се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация. Предвижда се паралел между интеркултурно образование и образованието на ученици със специални образователни потребности. Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответна подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в ПГТЛП нараства броят на интегрираните ученици със специални образователни потребности. Назначен е ресурсен учител, педагогически съветник, психолог и логопед, които подпомагат интегрираното обучение.

III. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ:

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

За **КООРДИНАТОР** на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие е определена инж. Полина Димитрова Начева, на длъжност заместник – директор по УПД, която изпълнява функциите си съобразно наредба за приобщаващото образование и заповед № 912 от 13.09.2022 г. на директора на ПГТЛП. Координаторът подпомага директора/ръководния екип при реализиране на политиката на ПГТЛП в сферата на приобщаващото образование, като организира и координира процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците от гимназията.

Координаторът изпълнява **функции**, както следва:

1. Обсъжда с класните ръководители и с учителите, които преподават на съответните ученици, техните наблюдения и анализи по отношение на обучението, развитието и участието на ученици в дейността на класа.
2. Координира дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците, включително работата им с родителите.
3. Координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците от ПГТЛП.
4. Организира и координира дейностите във връзка с провеждането на събеседването и насочването на ученика в определен клас на малолетни и непълнолетни чужденци, търсеци или получили международна закрила, при приемането им за обучение.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

III.1 ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ:

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на ученика в ПГТЛП до завършване на училищното образование, съобразно индивидуалните му потребности и възможностите на професионалната гимназия.

Общата подкрепа за личностно развитие в ПГТЛП е насочена към развиване на потенциала на всеки ученик и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на гимназията. Включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.
2. Допълнително обучение по учебни предмети.
3. Допълнително консултиране по учебни предмети.
4. Кариерно ориентиране на учениците.
5. Занимания по интереси.
6. Библиотечно–информационно обслужване.
7. Грижа за здравето.
8. Поощряване с морални и материални награди.
9. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
10. Дейности за превенция на обучителните затруднения.

III.2. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ:

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик от ПГТЛП. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на учениците. Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- 1) със специални образователни потребности;
- 2) с хронични заболявания;
- 3) в риск.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- 1) работа с ученик по конкретен случай;
- 2) психо – социална рехабилитация;
- 3) рехабилитация на слуха;
- 4) зрителна рехабилитация;
- 5) рехабилитация на комуникативни нарушения;
- 6) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- 7) специализирани средства;
- 8) ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

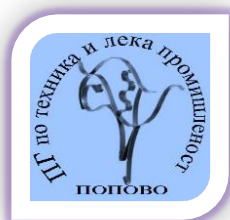
e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА:

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти			
Обмяна на информация, опит и добри практики между учителите и другите педагогически специалисти	учебна 2022/2023 г.	всички учители	Работни срещи по методически обединения
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	учебна 2022/2023 г.	учители и класни р-ли, училищен психолог	
Проектно–базирано обучение чрез използване на междупредметни връзки по БЕЛ, ЧЕ–АЕ, ЧЕ–РЕ и ЧЕП–АЕ	учебна 2022/2023 г.	екип за реализиране на иновацията	План за изпълнение на иновация „Роботика и сензорни системи“
Дейности, свързани с допълнително обучение и консултиране на учениците по учебни предмети			
Допълнително обучение по учебни предмети, извън редовните учебни часове	учебна 2022/2023 г.	всички учители	Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, участие в олимпиади, конкурси и състезания
Допълнително обучение по нов учебен предмет „Роботика и сензорни системи“	30.06.2023 г.	инж. Християн Иванов	Дейности, чрез които се придобива допълнителна професионална подготовка на учениците
Допълнителни консултации по учебни предмети	учебна 2022/2023 г.	всички учители	Извън предвидените по график или определени в заповед на директора
Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене	постоянен	училищен психолог	Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

Допълнително обучение по учебни предмети с ресурсен учител	учебна 2022/2023 г.	ресурсен учител	За учениците със СОП
Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците			
Осигуряване на подходящи информационни материали за учениците от VII, XI и XII клас	октомври ноември 2022 г.	ЗДУПД, класни ръководители	В час на класа и в основните училища за седмокласниците
Процес на търсене и кандидатстване за работа, писане на CV и мотивационно писмо, беседа и упражнение с ученици от XI и XII клас	март 2023 г.	учители по БЕЛ	В час по РП БЕЛ
Провеждане на срещи с представители на висши учебни заведения	учебна 2022/2023 г.	класни ръководители	В час на класа
Дейности, свързани със занимания по интереси			
Обмяна на информация между учители и ученици за установяване интересите на учениците и включване в клубове	постоянен	класни ръководители	Работа в методическите обединения
Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия – тържества, конкурси, състезания, концерти	постоянен	класни ръководители	Съгласно годишен план
Дейности, свързани с библиотечно–информационно обслужване			
Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация	постоянен	учители по БЕЛ, завеждащ библиотека	Планиране на дейности в училищната библиотека
Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците			
Осигуряване на сигурна и безопасна материална база	постоянен	директор, ЗДУПД	
Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот	учебна 2022/2023 г.	медицинско лице	В час на класа

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

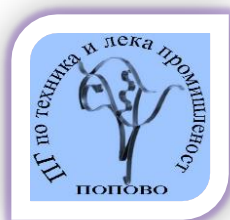
ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgt1p@pgt1p-popovo.info

www.pgt1p-popovo.info

Провеждане на тематични инструктажи	учебна 2022/2023 г.	ЗДУПД	
Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия	по график	учители по ФВС	Европейски ден на спорта и спортен календар
Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди			
Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на ПГТЛП	учебна 2022/2023 г.	директор, заместник – директор по УПД	
Материални награди за високи постижения на отделни ученици	учебна 2022/2023 г.	по решение на педагогически съвет и със заповед на директора на ПГТЛП	
Дейности, свързани с превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение			
Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз или насилие и ученици с агресивно поведение	учебна 2022/2023 г.	училищен психолог	
Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие	учебна 2022/2023 г.	класни ръководители, училищен психолог	
Разговори с родителите и осигуряване на психологическа подкрепа на ученици в риск	учебна 2022/2023 г.	класни ръководители, училищен психолог	
Работа на УКБППМН при случаи на тормоз/насилие. Периодично разглеждане на случаите	учебна 2022/2023 г.	УКБППМН	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, ЗДУПД, училищен психолог	
Съвместна работа с ДСП, ДПС, РУП и други институции	постоянен	ЗДУПД, училищен психолог	
Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение			
Дейности, свързани с мотивация на учениците			

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците	учебна 2022/2023 г.	всички учители	Съгласно годишен план
Осигуряване на консултации по отделните предмети	учебна 2022/2023 г.	всички учители	Съгласно график за консултации
Установяване нивото на усвояване на компетентности от учениците и предложения за съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати	ноември 2022 г. март 2023 г.	всички учители	Анализирани от всички учители, обсъдени и приети от педагогическия съвет на ПГТЛП
Дейности, свързани с преодоляване на проблемното поведение			
Консултиране на ученика и/или родителите с педагогическия съветник	постоянен	педагогически съветник	
Прилагане на наказания на учениците с проблемно поведение, изготвяне на индивидуални програми за допълнителна педагогическа, психологическа и социална подкрепа на съответните ученици	учебна 2022/2023 г.	педагогически екип	
Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения			
Определяне със заповед на директора на ПГТЛП на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	в началото на всяка учебна година	директор	Заповед № 912 от 13.09.2022 на директора на ПГТЛП
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	екип за допълнителна подкрепа (ресурсен учител,	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

		училищен психолог, логопед, класни ръководители)	
Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика	при необходимост	екип за подкрепа на личностно развитие	Съхранява се в кабинета на ресурсния учител
Писмено уведомление на дирекция „Социално подпомагане“ при несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа в интерес на ученика	при необходимост	директор	
Протокол от заседание на екип за подкрепа за личностно развитие	при необходимост	екип за подкрепа на личностно развитие	
Доклад до директора за дейността на екипа за подкрепа за личностно развитие	в 7-дневен срок след края на първи учебен срок и в 10-дневен срок след края на втори учебен срок	екип за подкрепа на личностно развитие	
Доклад до директора за напредъка на учениците	в края на учебната година	учители	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции. Всички участници в образователният процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.